

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 & 2632/29.10.2010
(ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΙΙ)**

ΕΤΟΣ 2010

Το παρόν δελτίο, Δημοσιοποίηση Εποπτικής Φύσεως Πληροφοριών στα πλαίσια της ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 & 2632/29.10.2010 (Πυλώνας ΙΙΙ της Βασιλείας ΙΙ) - Έτος 2010, έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συν.Π.Ε. και έχει αναρτηθεί στον επίσημο δικτυακό της τόπο στην ηλ. διεύθυνση <http://www.chaniabank.gr>.

Περιεχόμενα

1. Γενικές πληροφορίες.....	3
2. Ίδια κεφάλαια.....	3
2.1 Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων.....	3
3. Κεφαλαιακή επάρκεια.....	4
3.1 Κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνας I).....	4
3.2 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας.....	5
3.3 Πυλώνας II και Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)	6
4. Έκθεση της τράπεζας σε κινδύνους και διαχείρισή τους.....	7
4.1 Γενικές υποχρεώσεις: πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων, οργανωτική δομή και λοιπά στοιχεία.....	7
4.2 Πιστωτικός κίνδυνος.....	8
4.2.1. Ορισμοί.....	8
4.2.2. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια υποκείμενα στην Τυποποιημένη Προσέγγιση.....	9
4.2.3 Στρατηγικές & διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου.....	10
4.2.3.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (<i>stress testing</i>).....	10
4.2.4 Συστήματα αναφοράς και μέτρησης πιστωτικού κινδύνου.....	11
4.2.5. Εξασφαλίσεις & τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου.....	11
4.3. Κίνδυνος αγοράς & συναλλαγματικός κίνδυνος.....	12
4.3.1 Ορισμοί.....	12
4.3.2 Διαχείριση κινδύνου αγοράς - συναλλαγματικού κινδύνου.....	12
4.4 Λειτουργικός κίνδυνος.....	13
4.4.1 Ορισμός.....	13
4.4.2 Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου.....	13
4.5 Κίνδυνος επιτοκίου.....	13
4.5.1 Ορισμός.....	13
4.5.2 Διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου.....	13
4.5.2.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (<i>stress testing</i>).....	14
4.6 Κίνδυνος Ρευστότητας.....	14
4.6.1. Ορισμός.....	14
4.6.2 Διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας & λοιπά στοιχεία.....	14
4.6.2.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (<i>stress testing</i>).....	15
4.7 Λοιποί κίνδυνοι.....	15
4.7.1 Κίνδυνος συγκέντρωσης (ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο).....	15
4.7.2 Κίνδυνος κεφαλαίων.....	16
4.7.3 Κίνδυνος κερδοφορίας.....	16
4.7.4 Κίνδυνος συμμόρφωσης - κίνδυνος φήμης.....	16
Υποσημειώσεις.....	18

Επεξηγήσεις συντομογραφιών

- ΔΕΠΣ: Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος
- ΔΚΕ ή Δ.Κ.Ε.: Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
- Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο
- ΜΔΚ: Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων
- ΠΔ/ΤΕ: Πράξη Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος
- Π.Κ. ή π.κ.: Πιστωτικός Κίνδυνος
- ΤτΕ: Τράπεζα της Ελλάδος

1. Γενικές πληροφορίες

Οι πληροφορίες που ακολουθούν δημοσιοποιούνται στα πλαίσια της εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας II (Πυλώνας III) και ειδικότερα των ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007, 2632/29.10.2010* και του Νόμου Ν.3601/2007, σχετικά με την δημοσιοποίηση από τα πιστωτικά ιδρύματα εποπτικής φύσεως πληροφοριών αναφορικά με την κεφαλαιακή επάρκεια, τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και τη διαχείρισή τους.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συν.Π.Ε.¹ ιδρύθηκε σύμφωνα με τη με αριθμό 296/1993 Πράξη του Ειρηνοδικείου Χανίων, αρχικά ως πιστωτικός συνεταιρισμός, και μεταξελίχθηκε σε συνεταιριστική τράπεζα βάσει της με αριθμό 560/14/1995 απόφασης της Ε.Ν.Π.Θ. της Τράπεζας της Ελλάδος. Στις 31/12/2010 απασχολούσε 197 εργαζόμενους, είχε 24 Καταστήματα (εκ των οποίων το ένα στην Αθήνα) και συνολικό Ενεργητικό 507,7εκατομ.€ (για περισσότερες πληροφορίες βλ. Απολογισμό 2010 σε <http://www.chaniabank.gr>).

Οι δημοσιοποιούμενες πληροφορίες αφορούν τη χρήση του 2010. Η διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις και ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας παρατίθενται τόσο σε ατομική όσο και ενοποιημένη βάση.

2. Ίδια κεφάλαια

2.1 Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων

Η Τράπεζα εφαρμόζει τις οδηγίες των ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 και ΠΔ/ΤΕ 2630/29.10.2010** για τη διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων της. Σχετική ανάλυση παρατίθεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Διάρθρωση ιδίων κεφαλαίων 31/12/2010

(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
Βασικά Ίδια Κεφάλαια		
Καταβεβλημένο συνεταιριστικό κεφάλαιο & συνετ. μερίδες	38.909	38.909
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	41.228	41.228
Αποθεματικά (εποπτικά αναγνωριζόμενα)	5.970	12.931
Μείον: Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	(454)	(454)
[1] Σύνολο Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων	85.653	92.614
Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια		
[2] Σύνολο Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων	0	0
Αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων στοιχεία		
[3] Στοιχεία που αφαιρούνται από τα Βασικά και τα Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια	(10.977)	(10.977)
<i>Εκ των οποίων:</i> αφαιρετικά των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων	(10.977)	(10.977)

* Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΔ/ΤΕ 2592.

** Κωδικοποίηση της ΠΔ/ΤΕ 2587.

αφαιρετικά των Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων	(0)	(0)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε. [(1)+(2)-(3)]	74.676	81.637

3. Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι βασικοί κίνδυνοι στους οποίους υπόκειται η Τράπεζα, σύμφωνα με τη φύση των δραστηριοτήτων της, είναι ο πιστωτικός, ο λειτουργικός, ο συναλλαγματικός (σε πολύ χαμηλό ποσοστό) και ο κίνδυνος ρευστότητας². Οι λοιποί κίνδυνοι αναφέρονται και αναλύονται στην παράγραφο 4.7. Για τους τρεις πρώτους κινδύνους η Τράπεζα υποχρεούται στον υπολογισμό ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις των ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, 2590/20/8/2007, 2591/20.8.2007 (τμήμα Δ, 16β) και 2631/29.10.2010.

Κεφαλαιακή απαίτηση είναι το ελάχιστο ποσό των ιδίων κεφαλαίων που πρέπει να έχει μία τράπεζα για την κάλυψή της έναντι του εκάστοτε κινδύνου.

3.1 Κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνας I)

I. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού, εφαρμόζεται η Τυποποιημένη Προσέγγιση όπως αυτή αναλύεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και στην τροποποιητική αυτής ΠΔ/ΤΕ 2631/29.10.2010. Οι εν λόγω απαιτήσεις επιμερίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος, όπου ως άνοιγμα ορίζεται στοιχείο εντός ή εκτός ισολογισμού το οποίο δημιουργεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει απαίτηση. Οι διάφορες κατηγορίες ανοιγμάτων σταθμίζονται με τους συντελεστές που προβλέπονται στις προαναφερόμενες Πράξεις Διοικητή. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων ως προς τα διάφορα ανοίγματα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εξειδικευμένο λογισμικό (*Systemic R.M. Risk Value: RV Credit*).

Στις 31/12/2010 το σταθμισμένο κατά τον κίνδυνο ποσό ανοίγματος ήταν 375.506χιλ.€ σε ατομική και 391.489χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση και οι σχηματισθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις **30.041χιλ.€** σε ατομική και **31.320χιλ.€** σε ενοποιημένη βάση.

Οι κατηγορίες των ανοιγμάτων της Τράπεζας και ο επιμερισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων ανά κατηγορία ανοίγματος παρατίθενται στον πίνακα 2.

Πίνακας 2: Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού κινδύνου στις 31/12/2010

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	29	29
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	14	14
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	1.102	1.102
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9.800	9.800
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	4.925	4.925
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	4.599	4.599
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	1.107	1.107
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	3.509	4.788
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	4.956	4.956
	ΣΥΝΟΛΟ	30.041	31.320

II. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού εφαρμόζεται η Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη όπως αυτή εξειδικεύεται στην ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, οι σχετικές απαιτήσεις ανέρχονται στο 15% του Σχετικού Δείκτη Εισοδήματος ο οποίος είναι ο αριθμητικός μέσος όρος των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων της τελευταίας τριετίας πριν την ημερομηνία αναφοράς. Στις 31/12/2010 οι σχηματισθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις ήταν **2.873χιλ.€** σε ατομική και **3.272χιλ.€** σε ενοποιημένη βάση.

III. Κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του συναλλαγματικού κινδύνου

Για το σχηματισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού ακολουθούνται οι διατάξεις του τμήματος Δ της παραγρ.16β της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007. Στις 31/12/2010 οι αντίστοιχες κεφαλαιακές απαιτήσεις ήταν **187χιλ.€**.

3.2 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Δ.Κ.Ε.) προκύπτει από την παρακάτω σχέση:

Σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.

Συνολικά σταθμισμένο ενεργητικό π.κ. + 12,5*(κεφ. απαιτήσεις λ.κ.+ κεφ. απαιτήσεις σ.κ.³)

ή εναλλακτικά:

Σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.

(κεφ. απαιτήσεις π.κ. + κεφ. απαιτήσεις λ.κ.+ κεφ. απαιτήσεις σ.κ.) * 8%

όπου:

π.κ.: πιστωτικός κίνδυνος

λ.κ.: λειτουργικός κίνδυνος

σ.κ.: συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Δ.Κ.Ε. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων στις 31/12/2010 ήταν **18,05%** σε ατομική και **18,78%** σε ενοποιημένη βάση. Οι τιμές αυτές ήταν σε σαφώς υψηλότερο επίπεδο, από το ελάχιστο που απαιτείται (από τις σχετικές Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος) για τις συνεταιριστικές τράπεζες ($\geq 10\%$).

Στον πίνακα 3 παρατίθενται τα στοιχεία υπολογισμού του Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας.

Πίνακας 3: Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας στις 31/12/2010

(Ποσά σε χιλ. €)	ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ
Συνολικά σταθμισμένο ενεργητικό (για τον π.κ.)	375.506	391.489
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον πιστωτικό κίνδυνο	30.041	31.320
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο	2.873	3.272
Κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον συναλλαγματικό κίνδυνο	187	187
Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων	33.101	34.779
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (για τον υπολογισμό του Δ.Κ.Ε.)	74.676	81.637
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Δ.Κ.Ε.)	18,05%	18,78%

3.3 Πυλώνας II και Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)

Η Τράπεζα, εκτός από τον υπολογισμό των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων (βλ. παραγρ.3.1), σε εφαρμογή του α.28 του Ν.3601/2007, της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 και της Εγκυκλίου Διοίκησης Νο18/26.08.2008 της ΤτΕ έχει προχωρήσει στη βελτίωση των υφισταμένων διαδικασιών και στην εξέλιξη νέων για την διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία θεωρούνται κατάλληλα για την κάλυψη των κινδύνων τους οποίους έχει αναλάβει ή ενδέχεται να αναλάβει (Εσωτερικό Κεφάλαιο)⁴.

Το ποσό του Εσωτερικού Κεφαλαίου, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της σχετικής διαδικασίας υπολογισμού⁵, ανήλθε σε 1,5εκατομ.€ και αφορούσε τις πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη της Τράπεζας έναντι του *υπολειπόμενου πιστωτικού κινδύνου* και του *κινδύνου συγκέντρωσης*^{***}.

*** Ο οποίος προκύπτει εξαιτίας της συγκέντρωσης σε συγκεκριμένους πιστούχους ή ομίλους, κλάδους και γεωγραφικούς χώρους.

4. Έκθεση της τράπεζας σε κινδύνους και διαχείρισή τους

4.1 Γενικές υποχρεώσεις: πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων, οργανωτική δομή και λοιπά στοιχεία

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων βασίζεται στα προβλεπόμενα υπό της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, προσαρμοσμένη στη φύση και στα ειδικά χαρακτηριστικά της Τράπεζας και σύμφωνα με τον ετήσιο προϋπολογισμό και το σε ισχύ επιχειρηματικό σχέδιό της.

Η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες πολιτικές και διαδικασίες οι οποίες αφορούν την επιχειρησιακή της στρατηγική σχετικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και διαχείριση των κινδύνων. Οι εν λόγω είναι εγκεκριμένες από το Διοικητικό Συμβούλιο και εξειδικεύονται εγγράφως μέσω ειδικών εγκυκλίων για την ορθή εφαρμογή τους από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα (σε επίπεδο Διοίκησης και Περιφερειακών Δ/νσεων).

Το Δ.Σ. έχει εγκρίνει και ορίσει τη λειτουργία των παρακάτω Επιτροπών:

- Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO), η οποία μεριμνά για τη βέλτιστη διάρθρωση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, τον καθορισμό επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων, τη διαχείριση και τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου ρευστότητας, την αξιολόγηση νέων προϊόντων (καταθετικών και χορηγητικών), την κεφαλαιακή επάρκεια και το δείκτη φερεγγυότητας, το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των αναγκών σε κεφάλαια σε σχέση με τις διατάξεις της εποπτεύουσας αρχής (ΤτΕ) κ.ά. Η ALCO συνεδριάζει μία φορά το μήνα.
- Επιτροπή Ελέγχου (ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), η οποία έχει ως κύρια καθήκοντά της την παρακολούθηση και την ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων που αποφασίζονται από το Δ.Σ., την αξιολόγηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης κ.ά. Η Επιτροπή αυτή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο.
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Πλαισίου Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συμφώνου της Βασιλείας II^ο (ΠΔΤΕ 2577/2006), η οποία μελετά τις απαιτήσεις όπως ορίζονται στα κανονιστικά κείμενα που αφορούν το Σύμφωνο της Βασιλείας II (και εξειδικεύονται περαιτέρω στις κατά περίπτωση ΠΔ/ΤΕ) και οργανώνει την ενσωμάτωσή τους στις εσωτερικές διαδικασίες και τα Πληροφοριακά Συστήματα της Τράπεζας. Επίσης εισηγείται μέτρα διαχείρισης κινδύνων. Συνεδριάζει όποτε κριθεί αναγκαίο και τουλάχιστο μία φορά ανά έτος.
- Ειδική Συντονιστική Επιτροπή για την Πληροφορική (I.T. Steering Committee) (ΠΔΤΕ 2577/2006), η οποία έχει ως καθήκον της, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση, ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τα Πληροφοριακά Συστήματα, την έγκριση και εποπτεία των συνεργασιών με τρίτους (πχ θέματα outsourcing) κ.ά. Συνεδριάζει όποτε αυτό καταστεί αναγκαίο.

- Διευρυμένη Επιτροπή Χορηγήσεων, η οποία εξετάζει τις πιστοδοτήσεις για αιτήματα ποσού έως του 15% των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας⁷, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των αρμοδίων υπηρεσιακών οργάνων (Καταστημάτων, Δ/σης Πίστης) και τις αξιολογήσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (για τα όρια αρμοδιότητας της) ως επίσης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης του ειδικού λογισμικού διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Συνεδριάζει εβδομαδιαίως.
- Λοιπές Επιτροπές, που σχετίζονται με το θέμα της διαχείρισης των τραπεζικών κινδύνων όπως η Επιτροπή Ασφάλειας της Τράπεζας.

Η Τράπεζα, σε εκπλήρωση των απαιτήσεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, έχει συστήσει τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ) η οποία είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή τη λογιστικοποίηση συναλλαγών και γενικά λειτουργεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα Πράξη. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων χρησιμοποιεί το εξειδικευμένο λογισμικό διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου (*Systemic R.M. Risk Value: RV Rating - RV Credit*) με το οποίο πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, οι αξιολογήσεις⁸ των δανειοδοτούμενων ή των προς δανειοδότηση επιχειρήσεων. Παράλληλα η εν λόγω Μονάδα:

- Εξετάζει και αξιολογεί τις πιστοδοτήσεις σημαντικού ποσού (άνω των 500.000€),
- καταρτίζει – ελέγχει – υποβάλλει τις αναφορές προς την ΤτΕ που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο, το λειτουργικό κίνδυνο και το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας⁹,
- καταρτίζει και υποβάλλει προς τη Διοίκηση και την ΤτΕ τις *δοκιμές προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (stress testing)* για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον επιτοκιακό κίνδυνο⁹,
- υποβάλλει προς τη Διοίκηση τις απαιτούμενες από την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.06 αναφορές,
- αναπτύσσει υποδείγματα με σκοπό τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης του πιστωτικού και των λοιπών κινδύνων, και
- συνεργάζεται με τις λοιπές δ/σεις και μονάδες της Διοίκησης για θέματα που αφορούν τη διαχείριση των κινδύνων.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων μαζί με τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, οι οποίες επίσης είναι διοικητικά ανεξάρτητες και των οποίων το πλαίσιο λειτουργίας είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της παραπάνω Πράξης, αποτελούν τους βασικούς συντελεστές του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της Τράπεζας.

4.2 Πιστωτικός Κίνδυνος

4.2.1. Ορισμοί

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος ο οποίος προκύπτει από την αδυναμία των χρηματοδοτούμενων πελατών ενός πιστωτικού ιδρύματος να ανταποκριθούν στις δανειακές υποχρεώσεις τους εντός των συμβατικών ημερομηνιών.

Απαιτήσεις σε καθυστέρηση (“past due”) ορίζονται αυτές οι οποίες εμφανίζουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών.

4.2.2. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια υποκείμενα στην Τυποποιημένη Προσέγγιση

Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι για τον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζονται ανά κατηγορία ανοίγματος ως το 8% του σταθμισμένου ενεργητικού σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Στους πίνακες 4 και 5 παρουσιάζονται, για κάθε κατηγορία ανοίγματος, το σταθμισμένο ενεργητικό και η αναλογούσα ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση, σε ατομική και ενοποιημένη βάση αντίστοιχα.

Πίνακας 4: Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος & αναλογούσα κεφαλαιακή απαίτηση στις 31/12/2010: ατομική βάση

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος	Κεφαλαιακή απαίτηση
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	360	29
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	171	14
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	13.771	1.102
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	122.501	9.800
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	61.557	4.925
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	57.492	4.599
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	13.838	1.107
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	43.867	3.509
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	61.949	4.956
	ΣΥΝΟΛΟ	375.506	30.041

Πίνακας 5: Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος & αναλογούσα κεφαλαιακή απαίτηση στις 31/12/2010: ενοποιημένη βάση

α/α	(Ποσά σε χιλ. €)	Σταθμισμένο κατά κίνδυνο ποσό ανοίγματος	Κεφαλαιακή απαίτηση
1	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ/ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	0	0
2	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	360	29
3	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	171	14
4	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ & ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ Ή ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	13.771	1.102
5	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	122.501	9.800
6	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ	61.557	4.925
7	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (που πληρούν τις προϋποθέσεις 10.β ή 10.γ του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588)	57.492	4.599
8	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	13.838	1.107
9	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	59.850	4.788
10	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	61.949	4.956
	ΣΥΝΟΛΟ	391.489	31.320

4.2.3 Στρατηγικές & διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζεται η βασική στρατηγική της Τράπεζας σε συνδυασμό, αφενός με το προαναφερθέν λογισμικό διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου και αφετέρου με το σύστημα αξιολογήσεων των κατά περίπτωση κλιμακίων (Κατάστημα, Δ/ση Πίστης) και της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Στα πλαίσια υλοποίησης ενός αποτελεσματικότερου συστήματος διαχείρισης των κινδύνων, σύμφωνα με τον Πυλώνα II της Βασιλείας II, το Ν.3601/2007 και τις θεσπισθείσες υπό της εποπτεύουσας αρχής διαδικασίες αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων, έχει υλοποιηθεί η σχετική διαδικασία υπολογισμού των επιπρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων (βλ. παράγρ.3.3). Επίσης, στα πλαίσια της αποτελεσματικότερης διαχείρισης του κινδύνου αυτού, έχουν προσδιοριστεί τα αποδεκτά όρια ανάληψης πιστωτικού κινδύνου (ανά μεμονωμένο πιστούχο-όμιλο, κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης) και τα κριτήρια χρηματοδότησης επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.

4.2.3.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (stress testing)

Οι ασκήσεις αυτές αποτελούν τμήμα της διαδικασίας μέτρησης, πρόβλεψης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και διενεργούνται από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων.

- Με βάση τα στοιχεία της 31/12/2009 πραγματοποιήθηκε stress testing (το οποίο βασίστηκε σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα¹⁰). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι, ακόμα και στις περιπτώσεις των αυστηρών σεναρίων με υψηλά ποσοστά αύξησης των απαιτήσεων σε καθυστέρηση (από 130% έως και 200%), οι επιπτώσεις επί των αναλογουσών κεφαλαιακών απαιτήσεων και επί του ΔΚΕ της 31/12/09 θα ήταν σχετικά χαμηλές (ΔΚΕ από 15,65% έως και 15,19% με δεδομένο ότι ο ΔΚΕ της 31/12/09 ήταν 16,58%). Στην εν λόγω άσκηση η βασική παραδοχή ήταν πως τα ίδια κεφάλαια παραμένουν σταθερά.
- Με βάση τα στοιχεία της 31/12/2010 πραγματοποιήθηκε άσκηση προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (που, επίσης, βασίστηκε σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα¹⁰). Τα σχετικά αποτελέσματα έδειξαν ότι, ακόμα και στις περιπτώσεις των αυστηρών σεναρίων με υψηλά ποσοστά αύξησης των απαιτήσεων σε καθυστέρηση (από 150% έως και 200%) και μείωσης των ιδίων κεφαλαίων (από 10% έως και 20%, αντίστοιχα), οι επιπτώσεις επί των αναλογουσών κεφαλαιακών απαιτήσεων και επί του ΔΚΕ της 31/12/10 δεν θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικές (ΔΚΕ από 15,10% έως και 13,12%, αντίστοιχα).

4.2.4 Συστήματα αναφοράς και μέτρησης πιστωτικού κινδύνου

Το λογισμικό διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου κατατάσσει τους δανειολήπτες σε διάφορες κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου (σε 16βαθμια κλίμακα αξιολόγησης από ccc έως και aa+) και αφορά το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Επίσης, από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων χρησιμοποιείται και αναλυτικό υπόδειγμα το οποίο για την συνολική αξιολόγηση του πιστούχου λαμβάνει υπόψη:

- το χρηματοδοτικό άνοιγμα προς αυτόν,
- τα οικονομικά και ποιοτικά του στοιχεία βάσει επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων αξιολόγησης (ικανότητα αποπληρωμής, ιστορικό συνεργασίας, φερεγγυότητα),
- τις υφιστάμενες και τις προσφερόμενες εξασφαλίσεις,
- τη συσχέτιση με άλλες μορφές κινδύνου, και
- τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στην ελληνική οικονομία.

Όσον αφορά το χαρτοφυλάκιο δανείων καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης, η Τράπεζα είναι σε διαδικασία αξιολόγησης λογισμικών του τύπου application και behavioral scorecard.

4.2.5. Εξασφαλίσεις & τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Η πολιτική της Τράπεζας για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου, εκτός της βασικής αρχής που είναι ότι το ύψος της εκάστοτε πιστοδότησης δεν θα πρέπει να ξεπερνά την ικανότητα αποπληρωμής του πιστούχου (συνεκτιμώντας και την αρνητική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά το έτος 2010), περιλαμβάνει τη λήψη εξασφαλίσεων κατά κανόνα αποδεκτών από την Βασιλεία II (όπως ειδικότερα αυτές ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και στην τροποποιητική αυτής ΠΔ/ΤΕ 2631/29.10.2010). Τα βασικότερα είδη εξασφαλίσεων είναι:

- Προσημειώσεις/υποθήκες ακινήτων,
- Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις (ενέχυρα επί καταθέσεων, ενέχυρα επί μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.),
- Ναυτικές υποθήκες,
- Εκχώρηση επί απαιτήσεων (κυρίως Δημοσίου),
- Ενέχυρα επί μετοχών μη-εισηγμένων στο Χ.Α.,
- Ενέχυρα επί αξιογράφων,
- Ενοχικές εγγυήσεις.

Για την αποτίμηση της αξίας των εξασφαλίσεων ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588 και οι σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Όσον αφορά την χρήση τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου ακολουθείται η Αναλυτική Μέθοδος Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων.

4.3. Κίνδυνος αγοράς & συναλλαγματικός κίνδυνος

4.3.1 Ορισμοί

Κίνδυνος Αγοράς είναι ο κίνδυνος απομείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων του ισολογισμού ή των καθαρών εισοδημάτων ενός πιστωτικού ιδρύματος εξαιτίας των μεταβολών επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών και χρηματιστηριακών αξιών (τιμών μετοχών κ.λπ.).

Ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στα παρακάτω βασικά είδη κινδύνων:

- Κίνδυνος επιτοκίου : Βλ. παράγραφο 4.5 .
- Συναλλαγματικός Κίνδυνος ο οποίος πηγάζει από ενδεχόμενη ανοιχτή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.
- Κίνδυνος χρηματιστηριακών αξιών είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τις μεταβολές της χρηματιστηριακής τιμής των χρηματοοικονομικών αξιών που έχει ένα πιστωτικό ίδρυμα.

4.3.2 Διαχείριση κινδύνου αγοράς – συναλλαγματικού κινδύνου

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων κατά το 2010 δεν ήταν εκτεθειμένη σε ουσιώδη κίνδυνο αγοράς. Για το λόγο αυτό ανήκε στις εξαιρέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 λόγω του χαμηλού ποσού της αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (<5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού της). Για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό εφαρμόζει τις σχετικές διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

Η έκθεση της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν πολύ χαμηλή. Ως εκ τούτου ιδιαίτερα χαμηλές (α' – δ' τρίμηνο 2010) ήταν και οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις, κατ' εφαρμογή των αναφερομένων στην παραγρ.16β του τμήματος Δ της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

4.4 Λειτουργικός κίνδυνος

4.4.1 Ορισμός

Λειτουργικός είναι ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών που οφείλονται στην ανεπάρκεια ή στην αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών, ατόμων και συστημάτων ή σε εξωτερικά γεγονότα.

4.4.2 Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων υποχρεούται στον υπολογισμό ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού χρησιμοποιεί, όπως ήδη έχει αναφερθεί, τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη. Οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις στις 31/12/10, ήταν 2.873χιλ.€ σε ατομική και 3.272χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση (βλ. παραγρ.3.1.11) και θεωρούνται επαρκείς για την κάλυψη της Τράπεζας έναντι του κινδύνου αυτού δεδομένων της φύσης, των μεγεθών και του υπάρχοντος δικτύου της.

Η Τράπεζα στα πλαίσια της εφαρμογής των διαδικασιών του Πυλώνα II, και ειδικότερα της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 και της Εγκυκλίου Διοίκησης 18/26-2-2008 της ΤτΕ, ξεκίνησε την δημιουργία ενός συστήματος διαχείρισης του κινδύνου αυτού με έμφαση: α) στον εντοπισμό και στην καταγραφή των ζημιογόνων γεγονότων λειτουργικού κινδύνου, και β) στην ενημέρωση των αρμόδιων ανώτερων στελεχών και της Διοίκησης. Το σύστημα αυτό αναμένεται να τεθεί σε δοκιμαστική εφαρμογή από το γ' τρίμηνο του 2011 και εξής.

4.5 Κίνδυνος επιτοκίου

4.5.1 Ορισμός

Ο επιτοκιακός κίνδυνος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων αντίθετων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους ή τη μη-αναμενόμενη αντίθετη μεταβολή στην αξία των στοιχείων του ενεργητικού ή/και του παθητικού ως αποτέλεσμα μη-αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια [κυρίως ως αποτέλεσμα της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού (δάνεια κ.ά.) και του παθητικού (καταθέσεις κ.ά.)]. Ουσιαστικά, ο κίνδυνος αυτός αφορά τις μεταβολές μελλοντικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Τράπεζας εξαιτίας των διακυμάνσεων στα επιτόκια.

4.5.2 Διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου

Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίου κατά το 2010 κρίθηκε ως σχετικά χαμηλή, αφενός επειδή το σύνολο των χορηγούμενων δανείων και πιστώσεων αφορούσαν προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου και αφετέρου εξαιτίας της μη-ύπαρξης ειδικών προϊόντων (όπως Interest Rate Swaps, Interest Rate Futures κ.ά.).

Η διακύμανση της πορείας των επιτοκίων συνέχισε να παρακολουθείται σε ημερήσια βάση από τις αρμόδιες Δ/σεις και της αναπροσαρμογής τους συνέχισε να επιλαμβάνεται η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO) και η Διοίκηση. Η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών εξακολούθησε να παρακολουθεί και να αναλύει την μακροχρόνια τάση εξέλιξης των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (σε συνεργασία με την πρώτη) να διενεργεί *stress testing* κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και 2614/7.4.2009.

4.5.2.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (*stress testing*)

- Με βάση τα στοιχεία της 31/12/09 διενεργήθηκε μία τέτοια άσκηση η οποία βασίστηκε σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα. Εξετάστηκαν δέκα εναλλακτικά σενάρια. Σύμφωνα με τις παραδοχές που υιοθετήθηκαν εκτιμήθηκε ότι, στην περίπτωση αυστηρού σεναρίου (αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων κατά 100 μονάδες βάσης και των επιτοκίων χορηγήσεων κατά 25 μονάδες βάσης), τα έσοδα από τόκους θα μπορούσαν να μειωθούν έως και 924χιλ.€.
- Με βάση τα στοιχεία της 31/12/10 διενεργήθηκε μία ακόμα άσκηση η οποία βασίστηκε, επίσης, σε ενδοτραπεζικό υπόδειγμα. Εξετάστηκαν δέκα εναλλακτικά σενάρια και σύμφωνα με τις παραδοχές που υιοθετήθηκαν εκτιμήθηκε: α) επίπτωση (μείωση) επί των εσόδων της τάξης των 835χιλ.€ στην περίπτωση του αυστηρού σεναρίου (επιτόκια χορηγήσεων αμετάβλητα και επιτόκια καταθέσεων αυξημένα κατά 100 μονάδες βάσης), και β) επίπτωση (μείωση) επί των εσόδων της τάξης των 94χιλ.€ στην περίπτωση του ηπιότερου σεναρίου (αύξηση των επιτοκίων χορηγήσεων κατά 100 μονάδες βάσης και των επιτοκίων καταθέσεων κατά 50 μονάδες βάσης).

4.6 Κίνδυνος Ρευστότητας

4.6.1. Ορισμός

Κίνδυνος Ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία μίας τράπεζας για την ανεύρεση επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των υποχρεώσεών της.

4.6.2 Διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας & λοιπά στοιχεία

Για την διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζονται οι αρχές διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας όπως έχουν αποτυπωθεί στις εκάστοτε αποφάσεις της Διοίκησης σε συνδυασμό με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Προβλημάτων Ρευστότητας, το Πλαίσιο Ορίων Ρευστότητας και το Ετήσιο Σχέδιο Χρηματοδότησης, σε εφαρμογή των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2614/7.4.2009.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας:

- επιλαμβάνεται η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού (ALCO),
- η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών παρέχει ημερήσια ενημέρωση για την ρευστότητα στη Διοίκηση και στα αρμόδια στελέχη της, και

- η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνει για την μελλοντική τάση και την αντοχή της σε απρόσμενες εξελίξεις και για το σκοπό αυτό πραγματοποιεί τις ασκήσεις προσομοίωσης κατάστασης κρίσης υποβάλλοντας δύο φορές ανά έτος τα αποτελέσματα αυτών, τόσο προς τη Διοίκηση της Τράπεζας όσο και προς την ΤΤΕ.

4.6.2.1 Ασκήσεις Προσομοίωσης Κατάστασης Κρίσης (stress testing)

- Με βάση τα στοιχεία της 31/12/2009 διενεργήθηκε ένα stress testing για τον κίνδυνο αυτό με σκοπό τη πρόβλεψη στοιχείων εισροών – εκροών, δείκτη ρευστών διαθεσίμων κ.ά. Σύμφωνα με τις παραδοχές που υιοθετήθηκαν εκτιμήθηκε: α) Για τις 31/3/2010 δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων 21,55% και επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης 292χιλ.€, και β) για τις 30/6/2010 δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων 20,1% και μέγιστη πιθανή επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης 869χιλ.€.
- Με βάση τα στοιχεία της 30/6/2010 διενεργήθηκε ένα ακόμα stress testing για τον κίνδυνο ρευστότητας με σκοπό τη πρόβλεψη στοιχείων εισροών – εκροών, δείκτη ρευστών διαθεσίμων κ.ά. Σύμφωνα με τις παραδοχές που υιοθετήθηκαν εκτιμήθηκε: α) Για τις 30/9/2010 δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων 20,67% και επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης 408χιλ.€, και β) για τις 31/12/2010 δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων 18,45%**** και μέγιστη πιθανή επίπτωση στο κόστος χρηματοδότησης 1.013χιλ.€.

4.7 Λοιποί κίνδυνοι

4.7.1 Κίνδυνος συγκέντρωσης (ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο)

Είναι ο κίνδυνος ο οποίος μπορεί να δημιουργηθεί από τη συγκέντρωση χορηγήσεων:

- Σε συγκεκριμένους πιστούχους ή ομάδες συνδεδεμένων πιστούχων (ομίλους).
- Σε μεμονωμένους πελάτες ή/και ομίλους των οποίων η πιθανότητα αθέτησης επηρεάζεται από κοινούς παράγοντες (όπως: μακροοικονομικό περιβάλλον, γεωγραφική θέση, κλάδο δραστηριότητας, χρησιμοποίηση τεχνικών μείωσης κινδύνου).
- Σε χαμηλές κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης.
- Σε συγκεκριμένους κλάδους δραστηριότητας.

Η Τράπεζα για τον περιορισμό της έκθεσής της στον πιστωτικό κίνδυνο λόγω συγκέντρωσης στις ως άνω κατηγορίες και υποκατηγορίες και λαμβάνοντας υπόψη το την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος όπως διαμορφώθηκε εντός του έτους 2010, προχώρησε:

- Στον προσδιορισμό: α) των ορίων ανάληψης πιστωτικού κινδύνου ανά πελάτη, κλάδο δραστηριότητας και κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης, και β) των νέων κριτηρίων χρηματοδότησης επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.
- Στη σταδιακή μείωση των ορίων προς πελάτες / ομίλους με μειούμενη πιστοληπτική ικανότητα ή/και πολύ χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση.

**** Αναφερθείσα τιμή δείκτη στις 31/12/10: 19,25%

- Στο σταδιακό περιορισμό των πιστοδοτήσεων σε κλάδους που επλήγησαν από την οικονομική κρίση και επικεντρώθηκε στην προοπτική διαφοροποίησης του δανειακού χαρτοφυλακίου σε νέους, με ευρείες προοπτικές, κλάδους (όπως των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας).

4.7.2 Κίνδυνος κεφαλαίων

Ο κίνδυνος αυτός αφορά το επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των ιδίων κεφαλαίων, καθώς τα ίδια κεφάλαια προσδιορίζουν τη δυνατότητα ανάληψης κινδύνων και αποτελούν τη βάση υπολογισμού διαφόρων εποπτικών δεικτών.

Η Τράπεζα είχε επάρκεια ιδίων κεφαλαίων. Ενδεικτικά, τα καθαρά ίδια κεφάλαια (δηλ. τα ίδια κεφάλαια για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας) ήταν 74,7εκατομ.€ στις 31/12/2010 έναντι 64,3εκατομ.€ στις 31/12/2009, δηλ. αυξημένα κατά 16%. Η ποιότητά τους εξακολούθησε να είναι ικανοποιητική αφού στο σύνολο τους σχεδόν αφορούσαν συνεταιριστικό κεφάλαιο υπό τη μορφή κατατεθειμένων μετρητών. Η συμμετοχή των συνολικών ιδίων κεφαλαίων επί του συνολικού ενεργητικού της Τράπεζας χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική έως και τις 31/12/2010.

4.7.3 Κίνδυνος κερδοφορίας

Ο εν λόγω κίνδυνος αναφέρεται στην αξιολόγηση του επιπέδου και της δομής των λειτουργικών εσόδων και των κερδών καθώς αυτά αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για τη διατήρηση της οικονομικής ευρωστίας μίας τράπεζας.

Ως προς τον κίνδυνο αυτό εκτιμάται ότι, η Τράπεζα ανταπεξήλθε με επάρκεια έως και τις 31/12/2010, συνεκτιμώντας και την αρνητική οικονομική συγκυρία.

4.7.4 Κίνδυνος συμμόρφωσης - κίνδυνος φήμης

Ως κίνδυνος συμμόρφωσης νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στην φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα της έλλειψης συμμόρφωσής του με τους νόμους, τους κανονισμούς ή/και τους κώδικες δεοντολογίας¹¹.

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης με τον οποίο ήταν αντιμέτωπη η Τράπεζα ήταν περιορισμένος δεδομένου του γεγονότος ότι, έως και τις 31/12/2010:

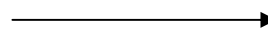
- Τα ληφθέντα μέτρα για την πρόληψη και την καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ήταν παραπάνω από επαρκή καθώς η Τράπεζα: α) προβαίνει σε συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού δια της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης (η οποία έχει λάβει ειδική εκπαίδευση), και β) χρησιμοποιεί λογισμικό που έχει αναπτύξει η ίδια κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 (κατάταξη πελατών σε κατηγορίες υψηλού, κανονικού και χαμηλού κινδύνου,

παραγωγή αναφορών και ειδοποιήσεων από το σύστημα σχετικά με την κίνηση λογαριασμών και την έλλειψη στοιχείων ταυτοποίησης πελατών κ.α.).

- Συνέχιζε να εφαρμόζει συστηματικά την πολιτική “know your customer”.
- Διενεργήθηκαν πρόσθετα σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα τραπεζικού απορρήτου.
- Η ενημέρωση των πελατών σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και προϊόντα ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική.

Για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου η Τράπεζα:

- Σύναψε σύμβαση προμήθειας πλέον εξειδικευμένου λογισμικού για την πρόληψη και την καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας¹², κατά τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και στις σχετικές εγκυκλίους της ΤΤΕ, αναφορικά με τους τομείς: α) ξεπλύματος χρήματος και Γνώριζε τον Πελάτη σου (“know your customer”), β) έρευνας των συναλλαγών μέσω των διεθνών λιστών υπόπτων, γ) έρευνας των συναλλαγών μέσω των διεθνών λιστών πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων, δ) έρευνας των συναλλαγών μέσω υπόπτων κινήσεων λογαριασμών, ε) εντοπισμού ατόμων που χρησιμοποιούν εσωτερικές πληροφορίες για ίδια χρήση, στ) εντοπισμού και διαχείρισης όλων των περιπτώσεων υπόπτων συναλλαγών και ζ) αναγνώρισης ενδεχόμενων συναλλαγών με υψηλό κίνδυνο.
- Προχώρησε στην περαιτέρω καταγραφή και τεκμηρίωση της διαδικασίας διαχείρισης και αρχειοθέτησης παραπόνων & επισημάνσεων πελατών.
- Συνέχισε να υλοποιεί σεμινάρια διαρκούς επιμόρφωσης του καθ’ ύλη αρμοδίου - για τα παραπάνω θέματα - προσωπικού της.
- Προχώρησε στην βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης δημοσίων σχέσεων με την οργάνωση αυτοτελούς Δ/νσης.-

Υποσημειώσεις:

¹ Εφεξής στο κείμενο και ως Τράπεζα.

² Για την εκτίμηση του κινδύνου ρευστότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2614/7.4.2009.

³ Βλέπε ορισμό κινδύνου αγοράς σε παράγραφο 4.3.

⁴ Εσωτερικό Κεφάλαιο είναι το άθροισμα των επιμέρους αξιολογήσεων των αναγκών σε κεφάλαια για την κάλυψη έναντι των διαφόρων τραπεζικών κινδύνων.

⁵ Έχει ανατεθεί υπό μορφή outsourcing στην εταιρία “SYSTEMIC R.M. A.E.”.

⁶ Επιτροπή Βασιλείας Τράπεζας (E.B.T.).

⁷ Τα αιτήματα που υπερβαίνουν το όριο του 5% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων εισάγονται προς έγκριση στο Δ.Σ.

⁸ Φύλλο Αξιολόγησης (ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο).

⁹ Σε συνεργασία με τη Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών.

¹⁰ Της ΜΔΚ.

¹¹ Ορισμός του κινδύνου συμμόρφωσης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3.2.1 της Εγκυκλίου Διοίκησης Νο18/26.08.2008 της ΤτΕ (σελ.27).

¹² Του οποίου η τμηματική εφαρμογή είναι σε εξέλιξη.